

Åre kommun

Rektorn vid Åre skola

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter bastillsyn i Åre skola
Åre kommun

Tillsyn i Åre skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Åre kommun under våren 2014.

Åre skola besöktes av Skolinspektionen den 20 maj 2014.

Fakta om skolenheten

Åre skola ligger mitt i centrala Åre. Utbildningen omfattar förskoleklass till och med grundskolans årskurs 1–4. Skolan har vid tiden för tillsynen totalt 137 elever som är indelade i årskurshomogena grupper. Av dessa elever går 37 i förskoleklass. Eleverna som går på Åre skola fortsätter i årskurs 5 sin skolgång på Duveds skola cirka 7 km från Åre.

Åre skola leds av en rektor som också ansvarar också för Duveds skola förskoleklass och grundskolans årskurser 1-3 samt den fritidshemsverksamhet som inryms i de båda skolorna. Skolans pedagogiska personal är organiserad i ett arbetslag. Skolans personal har varje vecka ett gemensamt möte som rektorn leder. Vid skolan finns ett elevhälsoteam, som arbetar för att ge eleverna stöd i utvecklingen mot målen. Skolinspektionens tillsyn över kommunens fritidshem och förskola genomförs på kommunövergripande nivå och behandlas i särskilda beslut.

Kunskapsresultat

Skolverkets nationella statistik (SIRIS) för de nationella ämnesproven i matematik och svenska i årskurs 3 läsåret 2012/13 visar att andelen elever vid Åre skola som uppnått kravnivån på de olika delproven i ämnet matematik och svenska för årskurs 3 generellt sett var högre än genomsnittet i riket på alla delprov utom det delprov som handlar om elevens högläsning i ämnet svenska. Skolverket har tagit bort det sammansatta måttet för ämnesproven i årskurs 3, andel som deltagit i samtliga delprov och nått kravnivån på samtliga delprov. Måttet visade sig vara alltför känsligt när det gäller skolenheter med få elever och blev svårtolkat. I ämnena matematik och svenska varierar andelen elever som uppnått kravnivån mellan cirka 93 och 100 procent.

Skolans egen statistik visar att samtliga elever uppnått kunskapskraven i ämnet matematik de senaste tre åren. I ämnet svenska var det 87,5 procent som uppnådde kunskapskraven för årskurs 3 år 2013. De senaste tre åren har andelen elever som uppnått kunskapskraven i årskurs 3 varierat mellan 62,5 och 100 procent. I de naturorienterade- och samhällsorienterade ämnena uppges 100 procent av eleverna uppnått kunskapskraven för årskurs 3.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Åre kommun att vidta nedanstående åtgärd/åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 23 oktober 2014 redovisas för Skolinspektionen på adress: Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå eller skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se

Redovisningen ska lämnas av tjänsteman på nämndens vägnar, nämndordförande, utskott eller berörd nämnd. Lämnas redovisningen av någon som företräder huvudmannen ska det framgå att delegation finns. Vänligen ange ärendets diarienummer vid kontakt med Skolinspektionen.

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Åre kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Följa upp och sammanställa skolans resultat bland annat av:
 - a) måluppfyllelsen i förskoleklassen, avseende läroplanen del 2,
 - b) arbetet med särskilt stöd och
 - c) arbetet med värdegrundsfrågor.
- Analysera utifrån uppföljningen vad i enhetens verksamhet som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen.
- Identifiera utifrån analysen utvecklingsområden och besluta vilka insatser som ska genomföras för att de nationella målen ska uppfyllas.
- Se till att dokumentationen av skolans resultat ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten.

Motivering

Enligt skollagen ska rektorn leda och samordna det pedagogiska arbetet på skolan och särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Rektorn är ansvarig för att det på skolenheten bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollag och andra föreskrifter uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Kvalitetssäkring av skolans arbete ska bestå av analys och bedömning av såväl skolans kunskaps- som värdegrundsresultat med fokus på de nationella målen och undervisningens kvalitet. Centrala arbetsprocesser såsom organiseringen av det pedagogiska ledarskapet, det särskilda stödet och elevhälsans arbete behöver följas upp för att se hur dessa bidrar till att förbättra undervisningens kvalitet och elevers utveckling och lärande. Detta innefattar även att rektorn tillsammans med lärarna behöver följa upp formerna för utvärdering och bedömning. Vidare innefattar detta att skapa och förbättra rutiner och former för dokumentation så att de är effektiva och ändamålsenliga för ett systematiskt kvalitetsarbete.

När det gäller kunskapsresultat sammanställs och dokumenteras, enligt rektorn, exempelvis resultat från nationella prov och resultat av elevernas kunskapsresultat relaterat till kursplanernas kunskapskrav i årskurs 3 i svenska, matematik, natur- och samhällsorienterande ämnen. Dokumenterad analys med tillhörande beslut om åtgärder för utveckling saknas dock till stor del. De analyser som genomförs omfattar främst ämnena svenska och matematik. I övriga ämnen uppger rektorn att analyser till stor del saknas. Vidare saknas en samlad dokumentation som kan visa på skolans resultat avseende värdegrundsarbetet. Det saknas också dokumentation som beskriver måluppfyllelsen i förskoleklassen. Analyser och dokumentation av analyser är enligt rektorn ett angeläget utvecklingsområde för Åre skola. Rektorn uppger att huvudmannen hittills inte efterfrågat några resultat och analyser av vare sig kunskapsresultat eller resultat av värdegrundsarbetet.

Det är en rektors roll att leda kvalitetsarbetet och initiera förändringar inom de områden som har betydelse för måluppfyllelsen. Det är Skolinspektionens uppfattning att rektorn vid Åre skola tillsammans med personalen mer systematiskt behöver följa upp och utvärdera skolans resultat så att både väl fungerande insatser synliggörs men också så att förbättringsinsatser tydliggörs och åtgärder för utveckling kan vidtas. Dokumentationen av detta kvalitetsarbete behöver förbättras för att kunna vara det stöd i den enskilda skolans utvecklingsarbete det är tänkt att vara.

Skolinspektionen bedömer att Åre skola inte i tillräcklig omfattning genomför en analys på skolnivå av resultat utifrån de nationella målen och kunskapskraven för utbildningen. För förskoleklassen, som inte har individuella kunskapskrav, behöver uppföljningen och analysen avse förskoleklassens arbete mot målen i läroplanens del 2, både utifrån hur väl varje barns förmågor utvecklas och i förhållande till den planering och de åtgärder skolan vidtar. Det behöver också finnas en uppföljning och analys av skolans arbete med värdegrundsfrågor.

Författning

4 kap. 4–6 §§ skollagen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevers närvaro**Bedömning**

Åre kommun och rektorn måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevers närvaro.

- Organisera och använda elevhälsan så att den ges förutsättningar att arbeta förebyggande och hälsofrämjande och stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. I enlighet med detta behöver elevhälsan:
- följa upp resultat av elevhälsans arbete i förhållande till de nationella målen och identifiera behov av insatser samt utifrån det planera och utveckla arbetet,
- arbeta förebyggande med särskilda åtgärder utifrån identifierade behov,
- arbeta främjande med generella insatser för att skapa en god lärandemiljö.

Motivering

I skollagen anges att det för eleverna ska finnas elevhälsa som ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

Vägledning om elevhälsans uppdrag finns i förarbeten (prop. 2001/02:14, s. 26–27 och 2009/10:165, s. 276) som framhåller bland annat följande. Elevhälsans uppgift bör vara att främja lärande, utveckling och hälsa hos alla elever och att ha fokus på elever som är i behov av stöd för sitt lärande. Huvudmannen har ett ansvar att följa undervisningen för att tidigt upptäcka sådana miljöer som kan vara till hinder eller ogynnsamma för elever. Elevernas egna synpunkter när det gäller vad som orsakar problem och hur de kan hanteras bör tas till vara. Elevhälsan har en självklar roll i arbetet med analys och åtgärder, som bör inriktas på såväl individ-, som grupp- och skolnivå. I det individuellt inriktade arbetet har elevhälsan ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö, skolans värdegrund som till exempel arbetet mot kränkande behandling,

livsstilsrelaterad ohälsa, jämställdhet samt sex- och samlevnadsundervisning. Arbete med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skola.

I intervjuer med rektorn vid Åre skola framkommer att elevhälsans arbete vid Åre skola vanligtvis handlar om att ge personal råd och stöd i frågor som personalen lyfter angående elever i behov av särskilt stöd i regelbundna träffar. Elevhälsopersonalen ingår dock inte i något gemensamt strukturerat förebyggande elevhälsoarbete avseende Åre skolas verksamhet. De involveras inte heller i några analyser av hur elevhälsans arbete på skolan fungerar och de eventuella utvecklingsbehov av elevhälsans arbete som finns. Vid tillsynen har förvaltningschefen valt att lyfta bort skolsköterska och kurator från skolan och elevhälsoteamet. Enligt rektorn betyder det att eleverna inte har tillgång till dess funktioner. Enligt förvaltningsledningen har eleverna tillgång till dessa funktioner via den centrala elevhälsan till vilken deras vårdnadshavare blivit hänvisade.

Skolinspektionens utredning ger inte stöd för annat än att skolans elever har formell tillgång till samtliga föreskrivna yrkeskategorier i elevhälsan via kommunens centrala elevhälsa. Skolinspektionen bedömer dock att dessa inte utgör en samlad elevhälsa som i samarbete med skolan arbetar förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen. Skolinspektionen bedömer att Åre skola inte använder elevhälsan på ett sådant sätt att den utgör ett verktyg i skolans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Skolinspektionen bedömer därför att rektorn behöver skapa strukturer för hur elevhälsan ska involveras i skolans förebyggande elevhälsoarbete. I det arbetet måste rektorn vid Åre skola tillsammans med huvudmannen säkerställa att Åre skola har tillgång till samtliga funktioner, även psykologisk kompetens, som enligt skollagen ska ingå i elevhälsan, i det främjande och förebyggande elevhälsoarbetet på Åre skola.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Linnéa Forsberg och enhetschef Joakim Blomberg.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg
Beslutsfattare

Ulrika Svedmark
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.